

A szebb környezetért

A környezetvédelmi világnap alkalmából tegnap Szegeden is megemlékező ünnepséget tartottak, mely egyben zárórendezvénye is volt a Csongrád megyei környezet- és természetvédelmi napok programsorozatának. Ezen ünnepség részeként került sor a „Rendet, tisztaságot a munkahelyeken” szakszervezeti környezetvédelmi akciók értékelésére is.

Sebők János, a Szakszervezetek Csongrád Megyei Tanácsa titkára értékelte a pályázatokat, majd a legjobbaknak kitüntetésekkel adta át. SZOT-oklevélben részesült a Szegedi Városgazdálkodási Vállalat, a Szegedi Paprikafeldolgozó Vállalat üllési telepe, a Szegedi Közüti Igazgatóság, a Kiszombo-

ri Dózsa Gy. Ált. Iskola. (További szmt-okleveleket alapszervezeti testületi üléseken nyújtanak majd át.) Kiemelkedő környezetvédelmi tevékenységért Kiváló Társadalmi Munkáért kitüntetésben részesült: Réder Nándor, Szabó Rezső, és Sipos Imre. Szmt-oklevelet pedig: Megyaszi Imre, Tóth Lászlóné, és Fodor Ágnes vehetett át. A szakszervezeti kitüntetésekén túl, a HNF Országos Titkársága a környezetvédelem területén kifejtett kiváló társadalmi munkája elismeréséül a „Környezetünk védelméért, fejlesztéséért” kitüntető jelvényt adományozta Tószegi Leventének és Barta Józsefnek.

Postai tárgyalások

Kedden hazaérkezett Vietnamból Doros Béla, a Magyar Posta elnökhelyettese, aki május 31. és június 5. között küldöttség élén részt vett a KGST Postai és Távközlési Állandó Bizottságának 33. ülésén Ho Si Minh városban. Az ülésen a KGST-tagországok képviselői áttekintették a digitális hálózatok kiépítésének meggyorsításának helyzetét.

Kiemelten foglalkozott a testület a műholdas műsorszóró és távközlési rendszerek 2010-ig szóló fejlesztési prognózisával. Ennek részeként várható a KGST-tagországok közös műholdas televízió-műsorszóró rendszerének üzembe helyezése.

Pártértekezlet után

Mit tervez egy nagyvállalat?

Olvasóink bizonyára emlékeznek még arra a lazán összefűzött sorozatunkra, amelyben arra kerestük a választ — mit várnak Szeged kisebb-nagyobb munkahelyi közösségei az MSZMP országos pártértekezletétől? Ha valaki visszalapozza múlt hónapi lapszámainkat, gyorsan felfigyelhet: az akkor papírra vetett gondolatok bizony a legnagyobb rosszindulattal sem sorolhatók a helyi problémák kategóriájába, hiszen a küldötték, majd a megszületett határozat valamennyi gondolat foglalkozott. De ugye abban is egyetértünk, hogy megoldást csak végrehajtott, a helyi viszonyokat is figyelembe vevő határozatok hozhatnak. A következő hetekben épp ezért arra keressük a választ — szűkebb pátriánkban ki mit érez saját kötelességének közös ügyünkben, hogyan lesz hétköznapi munka az országos célokból?

Ha valaki figyelmesen olvassa a dátumot, így ítelhet: a Délép pártbizottsága reagált leggyorsabban a változásokra, hiszen néhány nappal az országos tanácskozás után máris megtartották a vállalati pártértekezletet. De mint Laczkó Györgytől, a pártbizottság titkárától megtudtam, az összefüggés azért nem ilyen kézenfekvő, hiszen a vállalati tanácskozás időpontjában kijelölésekor még nem volt ismert az országos értekezlet időpontja. Az viszont elhatározott tény, hogy a vállalat gazdasági szervezetéhez igazodva át kell alakítani a pártmunkát. Ennek lényege: a gazdasági vezetői döntési pontokhoz szerveződjenek az alapszervezetek, így nagyobb hatáskört kaphatnak. Ezzel egy időben megszűnik a párt-végrehajtóbizottság, egy 17 fős pártbizottság alakul, amely már közvetlenül irányítja az alapszervezeteket. E terv végleges formába öntésére tartották hivatalosnak a vállalati pártértekezletet, hiszen az új formához igazodó személyi kérdésekben is dönteni kellett, megválasztották az új irányító testületet.

— A szervezeti változta-

tások megvitatása mellett — talán épp az országos tanácskozás közelsége miatt —, gondolom, azért munka került a tartalmi munka javításának feladatai is.

— Az idő rövidsége miatt arra nem volt lehetőségünk, hogy alaposan elemezzük a pártértekezlet dokumentumait, de az élet egyébként is arra kényszerítette a Délépet, hogy már korábban kidolgozza saját gazdasági-társadalmi kibontakozási programját. Mint ismert a szegediek előtt — a vállalat 1985—86-ban gazdálkodási mélypontra került, s ha azt akartuk, hogy továbbra is talpon maradjon, részletes terv konkrét végrehajtásához kellett segítséget nyújtani párttagjainak is. Vállalati pártbizottságunk 1987 szeptemberében foglalt állást ez ügyben, az akkor papírra került feladatok ma is aktuálisak.

— Összefoglalná röviden ennek lényegét?

— Az elmúlt évet mi a pénzügyi rendezés esztendójének tekintettük, amely keretében a stabil gazdálkodás megalapozása volt a fő cél. 1988-at pedig átmeneti időszakként kezeljük, amikor legfontosabb feladat a folyamatos likviditás biztosítása, a vállalat működőképességének javítása, a szerzetési átaláláshoz kapcsolódó tartós szervezeti keretek kiépítése. Elengedhetetlen a műszaki fejlesztés is, hiszen csak így igazíthatjuk termékszerkezetünket a piaci igényekhez. Természetesen tenni akarunk az úgynevezett szociális biztonság növeléséért is. Értjük ez alatt a bérfejlesztést és a fizetési kívüli juttatásokat. Ez utóbbi esetben az emelkedő árszínvonal ellenére is célunk a juttatások színvonalának szinten tartása, esetleges bővítése.

Úgy vélem, külön kell szólni a vállalat veszteségéről. Ez évről is terveztünk meg 58 millió forint hiányt, de igyekeztünk mindinkább a nullához közelíteni, vagyis megalapozni egy olyan évet — szeretnénk, ha ez már 1989 lenne! —, amikor a stabilizációt a fejlődés időszaka követné.

— Senki nem vitatja, hogy a most elsoroltak képezik a bizonyos alapkérdéseket a Délép életében. De úgy tudom, ezen a pártértekezleten történt valami olyan is, amely szokatlan pártéletünk gyakorlatában: a párttagság kezdeményezte a volt vezérigazgató, Sipos Mihály felmentését megyei pártbizottsági tagsága alól.

— Így igaz. A tanácskozáson elfogadtunk egy olyan határozatot, amelynek lényege: mentse fel Sipos Mihályt e testület tagsága alól. A döntés indokát pedig így foglalnám össze: a volt vezérigazgató korábban tagja volt vállalatunk pártbizottságának, de nyugdíjazásakor kérte felmentését. Így most nincs aktív kapcsolata az építőiparral. Szeretnénk, ha iparágunk hatékonyabb képviselőjét kapna a megyei pártbizottság fórumán. A határozat kezdeményezésekor persze egyéb tények is szóba kerültek. Így például elismeréssel szövezték párttagjaink arról a munkáról, amelyet Sipos Mihály a korábbi időszakban, így a 70-es években, a 80-as évek elején végzett vállalatunk irányítójaként, ugyanakkor sok kritika is megfogalmazódott személyéhez kapcsolódóan, különösen 1985—86 gazdasági éveit elemezve. De hangsúlyozom: mi csak javaslatot tettünk, s az ügyben majd az illetékes párttestület hozhat döntést.

— Beszélgetésünk apropóját az MSZMP országos értekezlete adta. Befejezésül szóljon talán arról: hogyan vélekedtek a Délép dolgozói az itt lezajlott vitáról, a hozott határozatról.

— Nyugodtan mondhatom: nagyon kedvező vélemények alakultak ki a tanácskozásról. Volt, aki így fogalmazott: talán annál is több eredmény született, mint amennyire a tervezés időszakában számítottunk. Sokan viszont úgy vélik, nem szabad megállni félúton, s ezért pártértekezletünk javasolja, hogy az országos tanácskozás mintájára hívják össze a megyei és a városi pártértekezletet, ahol már helyi gondjainkat, terveinket vitathatnánk meg alaposabban — az országos értekezlet határozatának szellemében.

Bátyi Zoltán

Szegedi gyár, felemás cipőben...

Hová, merre Mino?

— Az az igazság, hogy voltunk már rosszabb helyzetben is — kezdi az elemzést Karsai László, a szegedi gyár igazgatója. — A legfontosabb, hogy termékeinkkel szemben nem bizalmatlanok a vevők. Munkánk van, tehát előbb-utóbb úrrá tudunk lenni a nehézségeken.

Már a jövő év első napjaira is tábláztak be rendeltést, s így az idén várhatóan 726 ezer pár cipő hagyja majd el a szegedi gyárat. Ez a dolgok biztatóbb fele, és a másik oldal?

— Bizalmatlanok viszont a bankok. Nem adnak forgóeszközhitelt, így csak készpénzzel fizethetünk, csak ezt fogadják el tőlünk partnereink. Nem kapjuk meg a lehetőséget, hogy terheinket más módon ledolgozhassuk.

— És az alapanyag-szállítók?

— Ők is bizalmatlanok, tőlük is csak készpénzt kapunk anyagot, hiszen a vállalatról elterjedt a hazai piacon, hogy fizetéseket nem készpénzzel viszont csak napi ötezer forintig vásárolhatunk, ez akadályozza az anyagellátást.

— Hogy lehet így talpon maradni?

— Amit befizetünk a bankoknak, az egyből megy az adósság törlesztésére, abból tehát nem vásárolhatunk. Csak van azért megoldás, mert még élünk...

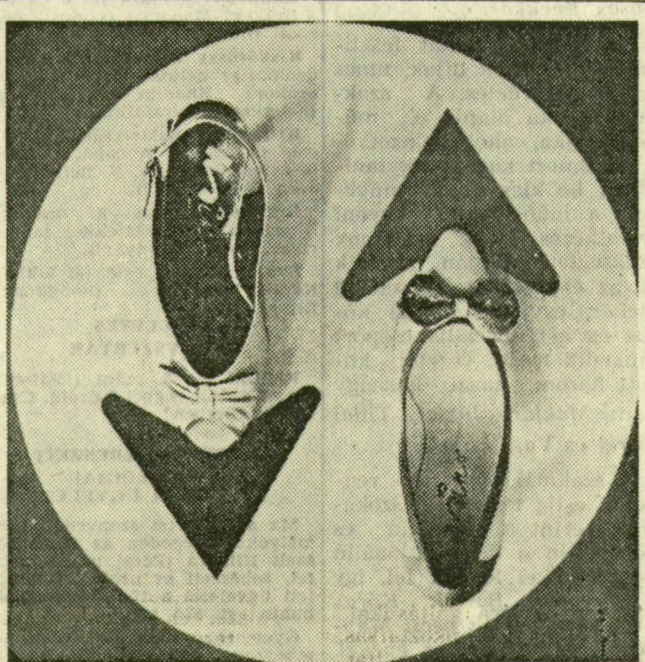
Az Ipari Minisztérium egy közelmúltban kiadott jelentésében nemcsak azt állapította meg, hogy a Mino is a veszteséges vállalatok sorát gyarapítja, hanem abba a kategóriába sorolta a vállalatot, amelynek a gazdaságtalan működés javarészt a vállalat vezetésének, a vezetés hiányosságainak róható fel. Hamarosan az egész nagyvállalati struktúrához hozzá kell majd nyúlni, legalábbis ez lenne a kézenfekvő. Csakhogy kit, milyen batyuval, teherrel enged utnak a nagyvállalat — egyáltalán nem mindegy. A szanálóbizottság megállapításaitól is sok minden függ majd.

— Elterjedt a szegedi gyárról, hogy jegyben jár egy másik cipőipari céggel...

— Nos, míg nem tudjuk biztosan, mi lesz a jövőnk, erre nem válaszolhatok — mondja Karsai László.

Hogy miről van szó? Szerintem, leginkább arról, hogy a szegedi gyár szakadjon le a nagyvállalatról, annak nehézkedési törvényeitől megkibontakozva talán egyszerűbb lenne a kilábalás is. Partnereket keresni a megújuláshoz a későbbi idők gondja. Ma még nem tudni, a központ és a vidéki egységei hogyan tudnak majd egységet kötni...

— Egy biztos, külső segítségre nem számíthatunk. Nekünk, magunknak kell rendbe tenni a szénánkat. A szanálóbizottság megelégedésében azért van pozití-

A Minőségi Cipőgyár az elmúlt évben alapos „fogókúrába” kezdett. No, nem önként, hiszen 1986 végén majdnem tragikus helyzetbe sodorta a vállalatot az amerikai partner csődje. Követelésének egy részét is csak üggyel-bajjal tudta érvényesíteni. Az év elején a válságstáb „feje”, Símek Judit vezérigazgató, vette a kalapját, s most a nagyvállalatot megbízott igazgató irányítja. Közben állami szanálóbizottság világítja át a vállalatot: vajon milyen lehetőség van a katasztrofálisra növekedett adósságállomány ledolgozására?

vum is. Ma már látszik, ha a vállalat képes megszabadulni a meglévő terheitől, életképes vállalkozássá lehet fejlődni. A dolgozók tudják, hogy a mélypontra vagyunk, de azt is érzékelhetik, hogy mindent megteszünk azért, hogy kimászunk a gödörből. S ez bizalmat kelt...

Most kibontakozási programot készített a szegedi gyár is. Három esztendőre igyekeztek előre tekinteni, bár egyelőre ez is nagy merészségnek tűnik.

— Inkább pesszimistáknak realitást készítettünk, minthogy rózsaszínre festettük volna az eget...

A számítások azt igazolják, hogy a tartozás ledolgozása egyedül könnyebben menne a szegedieknek is, a

vállalat többi gyáranak, központjának is. Az érdekek a szanálás után persze mások is alakulhatnak. Nem beszélve arról, hogy hamarosan nemcsak szervezeti váltás, hanem vezetőváltás is sorra kerül a Minónál.

— Most a dolgozóink érdekeit is szem előtt kell tartanunk. Nem szeretnénk senkit sem az utcára tenni. Amikor nem kaptunk kölcsönt alapanyagra, bérmutakat vállaltunk, hogy tudjuk foglalkoztatni az embereket. Van piaca a szegedi cipőknek, a többi problémát pedig rendbe lehet és kell tenni!

De, hogy hogyan, és milyen gyorsan, az egyáltalán nem mindegy...

Rafai Gábor

Mikor indulnak a kombájnok?

Újabb esőket kapott a kalászos gabona, országszerte többnyire megfelelő mennyiségű csapadékot mértek, és ez igen jókor jött nemcsak a búzáknak, hanem a szépen növekedésnek indult kukoricának is.

A búza elvirágzott és a határszéllek tapasztalatai szerint megkezdődött a szemei fejlődése, és pedig az elmúlt évek átlagához képest néhány nappal hamarabb. Ez a későbbiekben jól jöhet; a mezőgazdák számolnak azzal, hogy júliusban netán ismét aszályos lesz az idő, és

ebben az esetben, ha a növények akkorra előbbre tartanak a fejlődésben, a szárazság csak kisebb kiesést okozhat. Az elkövetkező időszakban várhatóan jó szolgálatot tesz az is, hogy időben sikerült védekezni a gombakártevők ellen. Mindent egybevetve a búza június elején jól fejlett állapotban van, és július elején várhatóan megkezdődhet aratása. Az árpa, mint mindig, előbb kerül sorra, június 20-a táján indíthatják a kombájnokokat a határba.

Megváltozik a vámkezelés rendje

Sajtótájékoztató

Megváltozik június 15-től a vámkezeléshez szükséges devizahatósági engedélyezés rendje — jelentette be Molnár Endre vezérőrnagy, a Vám- és Pénzügyőrség országos parancsnoka, a Pénzügyőr Sporttelepen megrendezett keddi sajtótájékoztatón.

Elmondta, hogy a korábbi rendszer nehézkesnek bizonyult az új utazási feltételek által teremtetett helyzetben. A vámszervert és a devizahatóság javaslatára a Pénzügyminisztérium hozzájárult ahhoz, hogy a Magyar Nemzeti Bank a vámkezeléshez szükséges behozatali engedély megadását a Vám- és Pénzügyőrség szerveire ruházza át.

Az új szabályozás értelmében a Magyarországra történő visszaérkezéskor az utas a jövőben a határon — abban az esetben, ha a behozott áruk egyedi, vagy összértéke (belföldi fogyasztói ára) meghaladja a 25 ezer forintot, — azonkívül, hogy a vám-árnyilatkozaton kéri az áruk vámkezelését, számláról, illetve a külön

együttel el is számol a behozott áruk devizafedezetével. A vámhivatalban, utazási irodáknál és az OTP valutakiosztási joggal rendelkező irodákban beszerezhető deviza-értéknnyilatkozat arra szolgál, hogy a 25 ezer forintot meghaladó vásárlás esetén az utas feltétlenül a külföldön vásárolt, vagy ajándékba kapott árukat, és nyilatkozzék azok vételéről. Az okmány egyben deviza-engedélyezési kérelemnek minősül, 100 forintos illetékbélyeget kell ráragasztani. Az ötezer forint egyedi értéket meghaladó árukról egyenként, a kisebb értékekről összevontan lehet nyilatkozni, előbbi esetében mellékelni szükséges az árukról kapott számlát is. (A számla hiányát a deviza-érték-nyilatkozaton tett bejelentés pótolhatja.)

A külföldi vásárlás legális devizafedezeteként elfogadják a vámhatóság a magáncélú devizaellátás keretében, devizaszámláról, az utazási számláról, illetve a külön

utazási számláról felvett pénzt, ha ezt az utas a valutakivitel engedéllyel igazolja. Az ajándékba kapott pénzen vásárolt árurol, illetve az ajándékba kapott tárgyról hitelesített ajándékozási levelet kell felmutatni. A különböző számlákról igazoltan felvett összeget együtt utazó családtagok összevonhatják. Az üzemenyagköltésére felvett valuta nem számolható el az áruvásárlás fedezeteként.

Továbbra sem a határvámhivataloknál végzik azoknak a 25 ezer forint értékét meghaladó áruknak a vámkezelését, amelyeket külföldi illetményből, ösztöndíjból vagy napiidőből vásároltak. Ilyen esetekben, vagy akkor, amikor vita keletkezik a határon, továbbra is a Magyar Nemzeti Banktól kell kérni a vámkezelési engedélyt.

A vámparancsnok véleménye szerint az új intézkedés jelentősen megkönnyíti az utazók dolgát, és rövidíti a határon töltött időt. (MTI)